

LEETRITE VAKTSIINI SOOVITAKSE TEHA KA TÄISKASVANUTEL

Täiskasvanutel, kes ei ole leetrite vastu vaktsineeritud ja ei ole leetrid põdenud, soovitatakse teha kaks MMR-vaktsiini doosi 4-nädalase vahega.

Vaktsiini on soovitatav uuesti teha ka kõigil täiskasvanutel, kes on sündinud enne 1980. aastat või vaktsineeritud ajavahemikul 1980-1992.

MMR-VAKTSINEERIMINE ON ERITI SOOVITATUD:

- inimestele, kelle peres on alla 1-aastased lapsed, immuunpuudulikkusega inimesed (nt keemiaravi saajad, HIV-positiivsed) või lapseootel naised;
- inimestele, kes plaanivad reisida leetrite kõrge haigestumisega piirkondadesse. Rohkem infot: vaksineeri.ee/reisivaktsineerimine-ja-ennetus;
- inimestele, kes on tööalaselt ohustatud (nt tervishoiutöötajad).

MMR-VAKTSINEERIMINE ON VASTUNÄIDUSTATUD:

- lapseootel naistele; pärast MMR-vaktsineerimist soovitatakse rasestumisest hoiduda 1 kuu vältel;
- raske immuunpuudulikkusega inimestele;
- inimestele, kellel esineb ülitundlikkus vaktsiini toime- või abianete suhtes.

HAIGUSE ENNETAMINE ON ALATI OHUTUM KUI SELLE LÄBIPÕDEMIN

Tänu vaktsineerimisele säästetakse maailmas igal aastal mitme miljoni inimese elu.

VAKTSIINID ON VÄGA TÕHUSAD

Enamus tänapäeval kasutusel olevatest vaktsiinidest kujundavad immuunsuse 95–99% vaktsineeritud lastel. Kui vaktsineeritud laps siiski nakatub, siis põeb ta haigust kergemal kujul.

VAKTSINEERIMINE ON OHUTU

Vaktsiinid on olnud kasutusel aastakümneid. Vaktsiine ja nende mõju on väga palju ning põhjalikult uuritud.

LEETRITE VAKTSIINI KAITSEB

Küsimuste korral võta ühendust oma perearsti või pereõega.

Perearsti nõuandetelefon **1220**

www.vaksineeri.ee
www.terviseportaal.ee

vaksineeri.ee

KAITSE OMA LAST!

Õigeaegne vaktsineerimine kaitseb eluohtlike nakkushaiguste eest

TERVISEKASSA

TERVISEAMET

Leetrid põhjustavad veel praegugi mitmes Euroopa riigis vaktsineerimata laste surmasid.

LEETRID ON ÜLINAKKAV VIIRUSHAIGUS

Leetrid on äge viiruslik nakkushaigus. Viirus levib õhu kaudu ja üks nakatunu võib vaktsineerimata inimeste hulgas nakatada kuni 18 inimest. Nakkusallikaks on haige inimene. Haige on nakkusohtlik 4–5 päeva enne ja kuni 5 päeva pärast nahalööbe teket.

Haigustekitaja levib õhu kaudu piisknakkusena haige köhimisel või aevastamisel. Leetriveriirus on lenduv ja võib õhuvooluga kanduda edasi ka teistesse ruumidesse.

ÜKS NELJAST HAIGESTUNUST VAJAB HAIGLARAVI

Haigestumisega kaasneb kõrge palavik (üle 40°C), halb enesetunne, köha, nohu, silma-

haigustunnuste ilmnemist tekivad põskede limaskestale eespurihammaste kohale valkjad erkpunase äärisega laigud (nn Kopliki laigud). Mõne päeva pärast ilmub lööve nahale.

RASKEMAD HAIGUSJUHUD LÕPPEVAD AJUPÕLETIKUGA

Spetsiifiline ravi leetritele siiani puudub. Sagedasemad haiguse tüsistused on kopsupõletik, keskkõrvapõletik, raskematel juhtudel võib tekkida äge ajupõletik ehk entsefaliit. Tüsistused tekivad sagedamini alla 5-aastaste lastel ja üle 20-aastastel täiskasvanutel.

Ainus viis haiguse raskete tagajärgede vältimiseks on vaktsineerimine. 2018. aasta leetrite puhang Saaremaal kinnitas, et kergesti levivasse nakkushaigusse haigestusid kaitseta või puuduliku kaitsega, st ühe vaktsiinidoosi saanud inimesed.

ÕIGEAEGNE VAKTSINEERIMINE KAITSEB NAKATUMISE EEST

Kõige olulisem leetritesse nakatumise vältimiseks on laste õigeaegne vaktsineerimine. Eestis võimaldatakse lastele riikliku immuniseerimiskava põhjal leetrite vaktsiini tasuta.

Leetrite vaktsiini tehakse väikelastele 1 aasta vanuses ja kordusvaktsiin 13-aastastele noortele. Väikelapsi vaktsineeritakse perearsti juures ja teismelisi vaktsineerib kooliõde.

MMR-VAKTSIIN KAITSEB KORRAGA KOLME HAIGUSE VASTU

Vaktsineerimiseks kasutatakse liitvaktsiini, mis annab lisaks leetritele samaaegselt kaitse ka punetiste ja mumpsu vastu. Kolme haiguse ingliskeelsete nimetuste (i.k. measles, mumps, rubella) järgi kutsutakse vaktsiini MMR-vaktsiiniks.

MMR-vaktsiini sagedasemad kõrvaltoimed on valu ja paistetused süstekohas ning palavik (38,5°C või kõrgem). Kahe nädala jooksul peale vaktsineerimist võib tekkida palavik ning leetritele sarnanev või muu nahalööve, mis ei ole nakkusohtlik ja taandub iseseisvalt. Tõsised kõrvaltoimed esinevad väga harva. Kuna tegemist on elusvaktsiiniga, on suurem risk tõsiste kõrvaltoimete tekkeks immuunpuudulikkusega inimestel.

HAIGE LÄHIKONTAKTSEID TULEB VAKTSINEERIDA 72 TUNNI JOOKSUL

Kuna leetrid on väga nakkav haigus, tuleb hoiduda kokkupuutest haigega kogu nakkusohtliku perioodi jooksul. Lähikontaktset, kes ei ole haigust põdenud ega vaktsineeritud, tuleb haigest eraldada ja võimalikult kiiresti (72 tunni jooksul pärast kontakti) vaktsineerida. Täiskasvanud lähikontaktsetele on kokkupuutejärgne esmane vaktsiinidoos tasuta.

Leetrid levivad puhangutena. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) soovitusel peaks leetrite leviku tõkestamiseks olema vaktsineerimisega hõlmatud elanikkonnas vähemalt 95%. Kuna leetrid on väga nakkavad, on sellest väiksema hõlmatuse korral oht uuteks leetrite puhanguteks väga suur.